

CGK Kornhorn
Provincialewe
g 37 9864 PA
Kornhorn
5 [scriba@cgkko
nhorn.nl](mailto:scriba@cgkko
nhorn.nl)

Kornhorn, 19 juni 2017

Aan: Samenroepende kerk van de Generale Synode CGK 2019 te Dordrecht

Weleerwaarde- en eerwaarde broeders,

10 Langs deze weg wil de kerkenraad van de CGK te Kornhorn revisie aanvragen op het synodebesluit ten aanzien van Dans en drama.

In dit document beschrijven wij waarom onzes inziens de Generale Synode in 2016 (GS2016) in alle redelijkheid niet tot dit besluit heeft kunnen komen, dat het besluit een omgang met de Heilige Schrift propageert die een gevaar vormt voor de belijdenis van de kerk en dat het besluit in strijd is of op zijn minst op gespannen voet staat met
15 andere besluiten van de GS2016.

Wij verzoeken dan ook dit besluit in zijn geheel ongedaan te maken.

Het is ons niet te doen om het voorkomen van een verbod op dans en drama in de erediensten, maar wel om het voorkomen van een wijze van redeneren in de
20 besluitvorming binnen ons kerkverband die tot grote schade kan leiden. Met broederlijke groet,

ds. R. Jansen (predikant)
(scriba)

br. H. Helmus (voorzitter)

br. H. Stuiver

Inleiding

Het volgende voorstel tot besluit had via een instructie op de tafel van de GS2019 kunnen liggen en aangenomen moeten worden wanneer de GS2019 de lijn van redeneren van de GS2016 zou volgen.

5	<p><u>Verplichte ambtskleding in de vorm van zwart pak met stropdas</u></p> <p>De synode constateert:</p>
10	<p>1. <i>dat er in het Oude Testament weliswaar voorbeelden zijn van ambtsgewaden, waarbij overigens de liturgische context niet altijd duidelijk aanwijsbaar is, terwijl er geen voorbeelden zijn van zwarte pakken met stropdas in een liturgische context.</i></p>
15	<p>2. <i>dat er geen voorbeelden zijn van ambtsgewaden en zwarte pakken met stropdas die terugkeren in de nieuwtestamentische liturgische context.</i></p> <p>3. <i>dat na Pinksteren de nadruk ligt op de prediking van het Woord en de ondersteuning van de boodschap met zichtbare elementen terugtreedt;</i></p>
20	<p>4. <i>dat vanwege deze voortgang in de heilsgeschiedenis het niet mogelijk is om uit Bijbelse voorbeelden, zoals de wonderen en profetische handelingen, directe conclusies te trekken die het verplichten van ambtskleding en het dragen van zwarte pakken met stropdas in de eredienst zouden rechtvaardigen</i></p>
25	<p>5. <i>dat voor de gereformeerde eredienst het uitgangspunt principieel is dat 'de levende verkondiging van Gods Woord' (Heidelbergse Catechismus, z. 35) door God gegeven en geboden is om het heil bekend te maken en te bemiddelen (Rom. 10:17; 1 Kor. 1:18-21);</i></p>
30	<p>6. <i>dat de Bijbel geen aanwijzingen of aanmoedigingen geeft om eigentijdse of wereldse kleding als eis te stellen voor de overdracht van Gods Woord, terwijl wel het geval is dat de Bijbel aanwijzingen of aanmoedigingen geeft de aandacht niet te vestigen op kleding (Mt. 6; Luk. 12)</i></p>
35	<p>7. <i>dat terecht te stellen is dat er vanuit de gereformeerde traditie geen aanleiding is voor het eisen van ambtskleding in de vorm van een zwart pak met stropdas in de eredienst</i></p>
40	<p>8. <i>dat bij verplichte ambtskleding in de vorm van zwarte pakken met stropdas de gemeentetoeschouwer wordt, hetgeen in strijd is met het karakter van de gereformeerde eredienst;</i></p>
45	<p>9. <i>dat er bij het besluit over dans en drama (GS2016) aangetoond is dat met deze constatering voldoende is aangedragen om ook op dit punt van verplichte ambtskleding in de vorm van zwart pak met stropdas op grond van deze constatering te komen tot een conclusie</i></p>
	<p><u>Is van oordeel:</u></p>
40	<p>1. <i>dat er onvoldoende Bijbelse grond is te vinden om verplichting van ambtskleding (in de vorm van een zwart pak met stropdas) een plaats te geven in de gereformeerde eredienst;</i></p>
45	<p>2. <i>dat in het licht van de Bijbelse gegevens, de voortgang van de heilsgeschiedenis, en de verplichte aankleding van ambtsdragers met kleding uit de huidige cultuur, het verplichten van ambtskleding (in de vorm van een zwart pak met stropdas) niet past bij het karakter van de gereformeerde eredienst;</i></p>
	<p><u>en besluit</u> <i>het verplichten van ambtskleding in de vorm van een zwart pak met stropdas in de eredienst af te wijzen.</i></p>

Dit fictieve besluit laat direct een voorbeeld zien van tot welke besluiten deze wijze van redeneren o.a. zou kunnen leiden. De vraag is of dit een redelijke wijze van argumenteren is.

Wij betwisten dat.

- 5 Is het oordeel en het daarop gegronde besluit logisch af te leiden uit de constatering? Onzes inziens is dat geenszins het geval. Dit raakt de kern van ons bezwaar.

- 10 Hoewel sommige constatering wellicht aanvechtbaar zijn, zullen wij ons daar in dit document niet of nauwelijks op richten. Al zouden alle constatering waar zijn, dan nog kan dat naar redelijkheid niet leiden tot dit oordeel en besluit.

Ook wanneer constatering 9 terecht is (dat er voldoende materiaal is aangedragen door deputaten om te kunnen komen tot een conclusie), dan is van dat materiaal onzes inziens onvoldoende teruggekeerd in de constatering 1 tot en met 8 om te komen tot DEZE conclusie.

- 15 Onzes inziens wordt in dit besluit een redenering gebruikt die niet klopt, maar wel aannemelijk lijkt. Dit wordt taalkundig ook wel een 'drogrede' genoemd.

De onredelijkheid van het besluit

In het besluit van de GS2016 is onjuist gebruik gemaakt van een argumentatieschema.

- 20 De redenering is als volgt: met het bewijs dat er geen gebod is, is bewezen dat er een verbod geldt.

Ofwel: Als niet bewezen kan worden dat het wordt aangemoedigd, is daarmee bewezen dat het wordt ontmoedigd.

- 25 Op dezelfde wijze redenerend, is te stellen: 'In het Nieuwe Testament wordt ons niet meegedeeld dat vrouwen aangaan aan het Avondmaal, dus is het niet toegestaan.'

Het probleem is, dat verzwegen wordt dat de omgekeerde constatering ook waar is: 'In het Nieuwe Testament wordt ons niet meegedeeld dat vrouwen NIET aangaan aan het Avondmaal' De constatering is waar, maar de conclusie volgt niet logisch uit de constatering.

- 30 Zoiets geldt bijvoorbeeld bij constatering 4: dat vanwege de voortgang in de heilsgeschiedenis het niet mogelijk is om uit Bijbelse voorbeelden, zoals de wonderen en profetische handelingen, directe conclusies te trekken [zijn] die de invoering van dans en drama in de eredienst zouden rechtvaardigen;

- 35 Het omgekeerde zou ook waar kunnen zijn, maar daar wordt niet over gesproken: dat vanwege de voortgang in de heilsgeschiedenis het niet mogelijk is om uit Bijbelse voorbeelden, zoals de wonderen en profetische handelingen, directe conclusies te trekken [zijn] die de

invoering van dans en drama in de eredienst NIET zouden rechtvaardigen;

Nagelaten is om te bewijzen dat deze laatste constatering onjuist is.

- 40 In constatering 6 ligt het iets anders. Daar wordt wel iets over het tegendeel van de constatering gesteld: dat de Bijbel geen aanwijzingen of aanmoedigingen geeft om eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen als uitgangspunt te nemen voor de overdracht van Gods Woord, terwijl het tegendeel wel het geval is (1 Kor. 2);

- 45 Zoals deze constatering nu echter geformuleerd is, wordt in de constatering zelf gezegd dat de constatering tegelijkertijd waar en toch niet waar is. Het 'tegendeel'

moet namelijk betrekking hebben op het woordje 'geen'. Het tegendeel is het tegenovergestelde van iets dat genoemd is. Het tegendeel dat volgens deze constatering wel het geval is, is dus: dat de Bijbel WEL aanwijzingen of aanmoedigingen geeft om eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen als

5 uitgangspunt te nemen voor de overdracht van Gods Woord.

Hier wordt in één zin iets geconstateerd en tegelijkertijd het ongelijk van die constatering als waar aangemerkt.

Dit zal waarschijnlijk berusten op een grammaticale fout. De GS2016 zal hoogstwaarschijnlijk bedoeld hebben te zeggen dat hij constateert dat de Bijbel WEL

10 aanwijzingen of aanmoedigingen geeft om eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen NIET als uitgangspunt te nemen voor de overdracht van Gods Woord (1 Kor. 2);

Onjuist beroep op autoriteit

Hier wordt echter een onjuist beroep gedaan op autoriteit. Er wordt een beroep

15 gedaan op de Schrift waarbij verwezen wordt naar een gedeelte uit een brief van Paulus. Paulus heeft geen kennis van het onderwerp waar de GS2016 over redeneert (dans en drama in de eredienst) en spreekt daar in 1 Kor. 2 ook niet over. Het is zelfs maar de vraag of hij spreekt over eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen.

Het gevaar van deze wijze van redeneren komt regelmatig naar voren wanneer met

20 een onterecht beroep op Markus 16:16 het recht van de kinderdoop ontkend wordt. Men stelt dat Jezus gezegd heeft: 'eerst geloof, dan doop'. Dat zou de reden zijn waarom alleen grootdoop is toegestaan en kinderdoop moet worden afgewezen.

Vergeeten wordt dat Jezus in Markus 16 niet spreekt over kinderdoop en grootdoop. De context is anders. Het gaat daar over de uitzending van de discipelen.

25 Zou je Markus 16:16 terecht mogen aanhalen in een discussie over het recht van de kinderdoop, en zou je ontkennen dat kinderen kunnen geloven en dat ze daarom niet gedoopt mogen worden, dan zou je niet anders kunnen dan vanuit Markus 16:17 concluderen dat Jezus zegt dat alle kinderen veroordeeld zijn.

Dit is het gevaar van redeneringen waarbij onterecht een beroep gedaan wordt op

30 autoriteit.

Het vertekenen van een standpunt

Er is nog iets anders aan de hand bij constatering 6.

In deze constatering wordt ineens gesproken over eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen. In constatering 1 is geconstateerd dat dans al in het Oude

35 Testament voorkomt. Het dansen waar in de hele redenering over gesproken wordt, is er dus al enige tijd. Het zou dan ook vreemd zijn als dans in constatering 6 ineens zou vallen onder *eigentijdse* communicatiemiddelen. Het zou een werelds communicatiemiddel kunnen zijn, maar dan is het de vraag of de overdracht van Gods Woord überhaupt kan plaats vinden zonder gebruik van wereldse

40 communicatiemiddelen.

Punt van de constatering is echter niet het gebruik van eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen. Punt van de constatering is dat de Bijbel geen aanwijzingen of aanmoedigingen geeft deze middelen als *uitgangspunt* te nemen voor de overdracht van Gods Woord.

45 Nergens is echter bewezen dat de voorstanders van het gebruik van dans en drama in de erediensten dans en drama willen gebruiken als *uitgangspunt* voor de overdracht van Gods Woord.

Dit is vertekening van een standpunt.

Overigens had deze constatering (wanneer terecht) hooguit tot een conclusie kunnen leiden waarbij dans en drama als *uitgangspunt* voor de overdracht van Gods Woord in de erediensten wordt afgewezen. Dit ontbreekt echter in het besluit.

Overhaaste generalisatie

- 5 Bij constatering 8 wordt geconstateerd dat bij dans en drama de gemeente toeschouwer wordt. Echter niet bij alle vormen van dans waarover in constatering 1 gesproken wordt (in het Oude Testament), is de gemeente toeschouwer. Er wordt vanuitgegaan dat de gemeente altijd toeschouwer zal zijn bij dans en drama in de eredienst, terwijl er ook vormen te bedenken zijn waarbij de gemeente bij dans en
10 drama in de eredienst actief betrokken wordt. Constatering 8 bevat wat dat betreft een overhaaste generalisatie.

Vals dilemma

- De hele redenering van de GS2016 schept een *vals dilemma*: de Schrift en de gereformeerde traditie staan dans en drama óf wel óf niet toe in de erediensten.
15 Daarbij lijkt het alsof er geen andere opties zijn.
Die zijn er echter met deze constateringen wel. Met dezelfde constateringen had het besluit genomen kunnen worden dat dans en drama is toegestaan in de erediensten waarbij in acht genomen dient te worden dat voor de gereformeerde eredienst het uitgangspunt principieel is dat 'de levende verkondiging van Gods Woord'
20 (Heidelbergse Catechismus, z. 35) door God gegeven en geboden is om het heil bekend te maken en te bemiddelen (Rom. 10:17; 1 Kor. 1:18-21);

Nergens in de redenering wordt bewezen dat dans en drama in strijd zouden zijn met dit uitgangspunt.

De gespannen verhouding tussen besluiten van de GS2016

- 25 De constateringen die de GS2016 doet en het oordeel dat daaraan verbonden wordt, staan in meer of mindere mate op gespannen voet met andere besluiten van de GS2016.

In constatering 6 wordt het kader van de eredienst niet genoemd en een algemene constatering gedaan over het Bijbelse spreken over het gebruik van eigentijdse en
30 wereldse communicatiemiddelen als uitgangspunt voor de overdracht van Gods Woord.

Hierboven hebben wij al laten zien dat deze constatering vervolgens zichzelf tegenspreekt.

- In de hele redenering inclusief het besluit wordt echter de suggestie gewekt dat
35 volgens de GS2016 de Bijbel aanwijzingen en aanmoedigen geeft om eigentijdse en wereldse communicatiemiddelen NIET als uitgangspunt te nemen voor de overdracht van Gods Woord.

Tegelijkertijd besluit de GS2016 ten aanzien van het deputaatschap Kerk en media:

3. deputaten kerk en media te vragen zich te bezinnen op de (on)mogelijkheden van
40 moderne media om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden, het deputaatschap evangelisatie hierbij te betrekken en daarvan verslag te doen aan de komende generale synode;

5. deputaten kerk en media te vragen zich te bezinnen op de landelijke presentie van
45 de Christelijke Gereformeerde Kerken in de moderne media, met name op de vragen welk doel die presentie heeft, welke mensen we willen bereiken en welke middelen daartoe geëigend zijn;

Waarom is er bezinning nodig op de (on)mogelijkheden van moderne media om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden?

5 De GS2016 heeft toch geconstateerd dat de Bijbel geen aanwijzingen of aanmoedigingen geeft over het gebruik van moderne (dus eigentijdse) media (dus communicatiemiddelen) om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden (dus voor de overdracht van Gods Woord) en gemeend daaruit conclusies te kunnen trekken waarbij het gebruik van wat als een dergelijk middel beschouwd wordt, wordt afgewezen?

10 Conform het besluit van de GS2016 t.a.v. dans en drama ligt de onmogelijkheid van moderne media om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden al vast.¹

Deze spanning tussen besluiten onderstreept volgens ons nog eens de onredelijkheid van de redenering die geleid heeft tot het besluit t.a.v. dans en drama in de eredienst.

15 Vele leden die gebruik maken van kerkinternet en zo de erediensten meemaken, zouden het betreuren als deze wijze van redeneren consequent doorgevoerd gaat worden en er een afwijzing volgt van dit eigentijdse en wereldse communicatiemiddel dat ten tijde van de Reformatie niet beschikbaar was.

20 1In mindere mate rijst de vraag op waarom de GS2016 met de constatering en het besluit t.a.v. dans en drama besloot t.a.v. het deputaatschap Kerkjeugd en onderwijs:

5b. deputaten op te dragen wegen te zoeken om op een verantwoorde wijze om te gaan met de beeld- en belevingscultuur onder de jongeren.

Deze vraag komt boven, omdat de GS2016 besloot t.a.v. het deputaatschap Eredienst:

25 5b. met betrekking tot de zingbaarheid van de psalmen deputaten op te dragen: deputaten kerkjeugd en onderwijs en de beide jeugdbonden CGJO en LCJ te betrekken bij de bezinning op de huidige jeugd- en muziekcultuur.